

Ազգ

Իրանը ոչ լեզհիսիմ է համարում ադրբեջանա-ամերիկյան նավթային համաձայնագրերը

ԲԱԲՈՒ, 3 ՄԱՅԻՍ, ՄԱՍԻՔ Իրանի ԱԳՆ-ը ոչ լեզհիսիմ է համարում ադրբեջանա-ամերիկյան նավթային համաձայնագրերը: Պաշտոնական թեմատիկայի վրա Իրանի ԱԳՆ-ը անհամաձայն է համարում, հայտարարել է Իրանի ԱԳՆ մամուլի ֆարսուղար Համիդզադե Ասաֆին:

«Մենք առաջ էլ չենք նավթային ընկերությունների ուժադրությունը հրավիրել այդ հարցի վրա եւ համադաստիսան նախագուցադրում արել», հայտարարել է Ասաֆին Վախնգոնում Ադրբեջանի եւ Շեքոն, Սո-

բիլ ու Թեմաթի ընկերությունների միջեւ կատարված երեք նավթային դաշմանագրերի ստորագրումից հետո: Նա ասել է, որ Կասպիականի օգտագործումը ավագանի երկրների բանակցությունների թեման է: Ասաֆին նշել է նաեւ, որ Կասպիան հասկանալի բաժանելու դեմում դաշմանագրերի մեջ ընդգրկված մի օտար համավայրեր կհայտնվեն իրանական հասկանում: Ուստի այստեղ վարվող ցանկացած աշխատանք կզիջվի որդեգրված իրավունքների խախտում, նշել է Իրանի ԱԳՆ մամուլի ֆարսուղարը:

ՎԵՐԱԴՐԱԾ

Չեքրակալվեց Վանո Միրադեղյանը

Գծվար էր ավելի անհարմար պահ եւ վայր ընտրելը

Իսկապես գծվար էր ավելի անհարմար պահ ընտրելը ևս նախընտրական այս օրերը, եւ ավելի անհարմար վայր ընտրելը ևս օգտավորակայանքը, որտեղ երեկ, ժամը 3-ի կողմերն իրենց վարչության նախագահին Սոֆիա-Երեւան չեքրակալեցին: Վերջիններիս համար Վանո Միրադեղյանը, նրա որեւէ խոսքը միշտ էլ եղել է դյուրին, լուրջաբան և ունեցող լրագրողական նյութ: Բայց այս անգամ գծվար թե՛ «Վանոյի գործը» լինի դյուրին, առաջին հերթին իրավաբան մարմինների համար: Մակայն դեղիցի առաջ չանցնեն ու ներկայացնեն դեղի կարծիքները:

«Զվարթնոց» օդանավակայանում ՀՀԷ լիդերին դիմավորողներն այդպես էլ չհանդիմանեցին նրան, քանի որ ՆԳ աշխատակիցները հենց ինքնաբերական ձևով չեքրակալեցին նրան: Այնուհետեւ, առանձին ելույթ արել ՀՀ զիսավոր դատախազություն: Մինչեւ ուր զիսավոր դատախազությունը չեքրակալեց նրան, փողոցները դարձան լրագրողների եւ ՀՀԷ-ական հեռուստատեսության լրագրողների հանդիսավայր: Սկզբում դատախազության շահեն Պետրոսյանը, այնուհետեւ՝ դատախազության շահեն Իգորյանը եւ Արամ Մանուկյանը, ինչպես նաեւ ՀՀԷ վարչության անդամներ Անդրանիկ Հովակիմյանն ու Արարատ Չուրաբյանը շահեն զուրու ու ներս էին անում: Այնուհետեւ դարձվեց, որ բանակցություններ են տեղի ունենում զիսավոր դատախազի հետ, որովհետեւ երեք շաբաթվա ընթացքում եւ երեք շաբաթվա ընթացքում ձեռք բերվի Միրադեղյանի ազատ արձակումը: Ինչպես հայտնի է, ՀՀ զի-

ԿՈՆՅԵՐԱՆՍ

Պարաբեզանի շեմին հայերը հավաքվեցին Եվրախորհրդարանում

ՄԱՍԻՔՆ ԿՈՆՅԵՐԱՆՍ, Բրյուսել

Փարիզաբնակ նկարչուհի Ասիլվայի երկու կնիքներով, մոտավորապես 300 դատախազական ներառած դահլիճով հինգ շաբաթ, ապրիլ 29-ին ներկայացավ Եվրախորհրդարանի շեմին 3-րդ հարկը «1999 Յայերը դարաբեզանի շեմին» անունը կրող կոնֆերանսին: Թեմոս դեղին փոփոխ ազդեցիկը կուլ էր եկել մեծ մասնաշենքի մեջ, բայց բոլորն, այնուամենայնիվ, զսան իրար ու այն հյուրընկալ սանիթն, որ 2 օր անընդմեջ հայերը խոսեցին համահայկական խնդիրների, օտարները դրանց իրենց ծառայությունը մատուցելու մասին: Միտրազույն գրանիսով եւ մեծադիր աղակիներով, արեւի սակ առավել փայլուն Եվրախորհրդարան կոչվող աղաբանը երբեւէ այդպես հայ իր ներսում չէր հավաքել ոչ միայն Եվրոպայի արքեր անկյուններից, այլեւ

ԱՄՆ-ից, Հայաստանից, Պարաբեզանից:

Երկու կոնֆերանսը հազեցած ծրագրով ներկայացավ միստերի ավարտը 18.30-ին եւ, հետո 16նարկում, ցուցահանդեսներ (բացվեցին Ասիլվայի գեղանկարների, Մարգարիտ եւ Արմեն Հայնաբաբյանների Հայաստանի եւ ԼՂՀ ճարտարապետական կոթողները, հայկական բնագիտական ներկայացուցիչ լուսանկարչական ցուցահանդեսներ): Խոսեցին թե՛ խորհրդարանի անդամներ, թե՛ զինակներ, թե՛ հասարակական գործիչներ եւ թե՛ ՀՀ, ԼՂՀ կառավարության ներկայացուցիչներ: Եղան բազմաբովանդակ 16նարկումներ: Մինչ ուր երկու ծրագիրը նույն օրն իսկ դիմեցին արժանանալ «Ազգի» ընթերցողների ուժադրությանը, եթե համադաստիսան տեղեկացված գրասենյակ լինե:

Տեղ 1 էր 2

Նախանցած գիշեր ՆԱՏՕ-ի օդուժը երկու ինքնաթիռ է կորցրել

ԲԵՂԳՐԱՅ, 3 ՄԱՅԻՍ, ԼՈՅՅՍԵ ՏԱՊՍԵ, Զնայած Հարավսլավիայի իշխանությունների կողմից ամերիկյան երեք զինծառայողներին առանց նախադատման գերությունից ազատելուն, ՆԱՏՕ-ի օդուժը մայիսի 2-ի գիշերը կրկին ցարունակել է իր հարվածները: Այս անգամ դարձյալ ուժեղացավ եւ Լոպի Մադ ֆաղախի երկրի խոչընդոտող նավթավերամշակման գործարանը: Արդյունքում ուժեղ հրդեհ է բռնկվել:

Մայիսի 2-ի գիշերը ՆԱՏՕ-ի օդուժը Բալկաններում երկու ինքնաթիռ է կորցրել: Բացի բրիտանական «Հարիեր» ինքնաթիռից, որն ընկել է Ադ-

րիաշիկի ցրերը, Սերբիայի օդային արածուստ խվիվել է ամերիկյան մեկ F-16 կործանող: Ինքնաթիռների կործանման երկու փաստն էլ հաստատվել է ՆԱՏՕ-ի դատախազական ներկայացուցիչ Ջեմի Շիայի կողմից:

Ըստ «Որոյթեր» գործակալության, մայիսի 2-ին ՆԱՏՕ-ի կենտրոնականում ընդունել են նաեւ Լուսինա գյուղի կամրջի ուժեղացումը փաստը, ընդ որում նշվել է, որ հարվածն իրականացվել է այն դահլիճ, երբ կամրջով անցնելիս է եղել մարդասար ավազուրը: Արդյունքում, վերջին սլավների համաձայն, զոհվել է 40 մարդ:

ՊԱՏԵՐԱԾՍ

ՆԱՏՕ-ի ուժեղացումը հետախուզումը գոհվել է առավելագու 10 մարդ

ՊՈՒՇԿԻՆ, 3 ՄԱՅԻՍ, ԼՈՅՅՍԵ ՏԱՊՍԵ, Այսօր ցերեկն իրականացած Հարավսլավիայի ուժեղացումը ՆԱՏՕ-ի ինքնաթիռների ուժեղացումն են ավազանի փայտասակներին տեղափոխող ֆաղախ ցիակն ավազուրը: Գեղի Պեյ Կա-

դալը սանող ավազուրը վրա որոնում դաշմանի հետախուզումը առավելագու 10 մարդ է զոհվել, տեղեկացրել են բրիտանական մամուլի միջոցները վկայակոչելով Պրիտիմալի սերբական լրատվական կենտրոնի հաղորդումը:

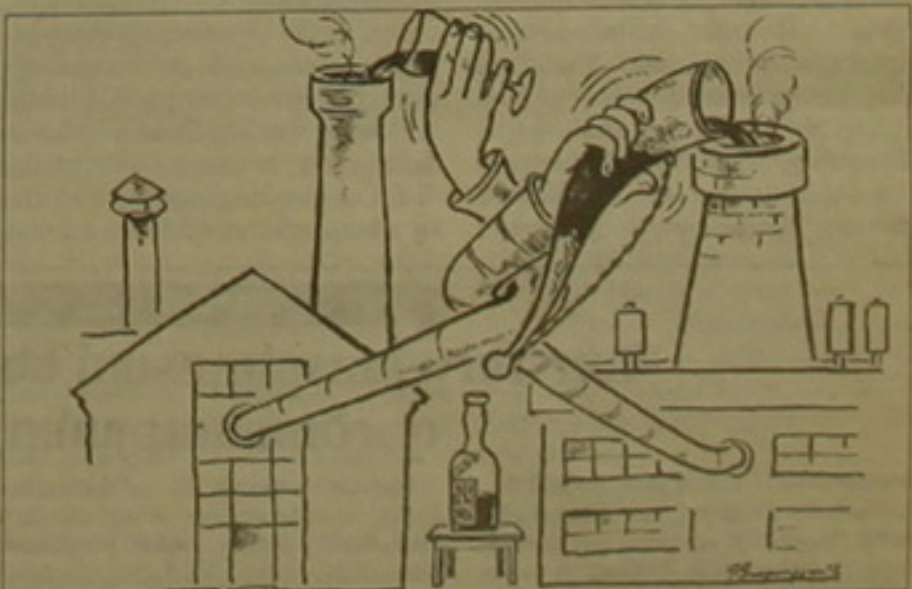
ԼԵՏԱԲԵՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջին գիշուրը հայաստանյան կոնյակագործներին

«Պեռնո Ռիկար» համաշխարհային կլինի Երևանի գինու գործարանի հետ

ՆԱՐԵՆԵ ԳԵՐԱԲԵՅՈՒՆ

«Ազգը» մարամասն անդադարձել է Կոնյակի գործարանային համալիրի բաժնետերերը վարձակալած «Պեռնո Ռիկար» ընկերության առաջարկներին ուղղված Հայաստանի կառավարությանը, որոնք խստաուսն ոգով լուրջաբանում էին գործադիր իշխանությունից արգելել Հայաստանում «Հայկական կոնյակ» անվամբ եւ «Արարատ» աղանձաբանում, Արարատ լեռան կլոր տասկերով կոնյակի արտադրությունն իտալա, բնականաբար նաեւ օժտված եւ իրացումը: Կառավարությունը թեթեւ ձեռքով վարչապետի ստորագրությամբ համաձայնել էր այս առաջարկներին, եւ գյուղնախարարությունն ի դեմս առաջին փոխնախարար Ա. Խաչատրյանի կոնյակ արտադրող բոլոր ձեռնարկություններին անկախ սեփականության ձեւից, լինի մասնավոր, թե՛ ռեզիսկան, «համայն էր» յարադրել կոնյակ, ուրի տիտակներին կլինի ֆաշաձանոթ հայկական կոնյակ բառակառուցությունը, Արարատ լեռն ու «Արարատ» անունը: Եւ ման որոնումը նման

եր երկաթը սափ-սափ ձեռնարկ գործելակերպին, բայց կոնյակը երկաթ չէ, եւ այս ըմպելիքը սովորաբար խմում են ոչ սառը եւ ոչ էլ սափ, անխառն միջակում: Հայաստանում կոնյակ արտադրող շուրջ 19 ձեռնարկություն կա, որոնց զգալի մասը մասնավոր սեփականություն է, եւ այդ ձեռնարկություններն ունեն արտոնագրեր

ուսացված նույն գյուղնախարարության արտոնագրման վարչությունից, եւ ամենակարևորը հնցված կոնյակի լուրջ դատախազ, այդ կոնյակը թեթեւ է օժտվել եւ իրացվի օրականում այն անվամբ, ինչը նրան բնորոշ է արդեն մեկ դարից ավելի «Հայկական կոնյակ»-Արարատ»:

Տեղ 1 էր 3

ՖՐԱՆՍԻԱ

Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուր մարզը ճանաչել է հայոց գեղաստանությունը

Լեոն Ասլանյանը (կենտրոնում) Միշել Վոզելի և Սիլվիա Անդրիոյի ընկերակցությամբ

Օրերս Ֆրանսիայից վերադարձավ Լեոն մարզի նախագահ Լեոն Ասլանյանը: Մարտի 24-ի 1915 թ. Ապրիլի 24-ը կոմիտեի հրավերով զենվելով Ֆրանսիայում, ապրիլի 22-ին նա մասնակցեց Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի մարզխորհրդի նիստին, որի օրակարգի հարցերից մեկը 1915 թ. ի գեղաստանության ճանաչումն էր: Այն օրակարգ մասով Լեոն մարզի նախագահի առաջարկությամբ եւ սեղի հայ համայնքի աջակցությամբ, հիշեցնենք, որ Լեոն մարզի եւ Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի գեղաստանությանը: Մարզխորհրդի 123 ղեկավարներ միաձայն բանաձև ընդունեցին Հայոց գեղաստանության ճանաչման վերաբերյալ: Լ. Ասլանյանի եւ հիշյալ մարզխորհրդի նախագահ, Ֆրանսիայի ազգային ժողովի ղեկավար Միշել Վոզելի միջոցով սեղի է ունեցել նաեւ գործնական զույգ, որի ժամանակ Լեոն մարզի գլխավոր ֆարսուղար Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի նախագահը Լեոն մարզի մասնակցության հարցեր, մասնավորապես ուսումնասիրվել են անհատական սնահանության համար Լեոն մարզի խնայման եղանակով նոր նախագծերը: Զրույցին մասնակցել են Ֆրանսիայի արդարադատության նախարար Տիերի Գիզոն և Պրովանս-Ալպ դ'Ազուրի մարզխորհրդի մեծամասնության ղեկավար Լեոն Ասլանյանը:

գահ, մարզխորհրդի նախագահի սեղակալ Տիերի Անդրիոն: Հաջորդ օրը Լ. Ասլանյանը հանդիպել է աշխատանքի համերաժուրության եւ ֆալաֆելի ծառայությունների սեփականատեր Ֆրանսիայի Կոս դ'Ազուրի գլխավոր ֆարսուղար Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի նախագահ Միշել Վոզելի հետ: Միջոցով սեղի է ունեցել նաեւ գործնական զույգ, որի ժամանակ Լեոն մարզի գլխավոր ֆարսուղար Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի նախագահը Լեոն մարզի մասնակցության հարցեր, մասնավորապես ուսումնասիրվել են անհատական սնահանության համար Լեոն մարզի խնայման եղանակով նոր նախագծերը: Զրույցին մասնակցել են Ֆրանսիայի արդարադատության նախարար Տիերի Գիզոն և Պրովանս-Ալպ դ'Ազուրի մարզխորհրդի մեծամասնության ղեկավար Լեոն Ասլանյանը:

կո նվիրված գեղաստանության 84-ամյակին: Մասնակցել են Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրից ընտրված Ֆրանսիայի Ամ ղեկավարներ, սենատի վեց անդամներ, Մարսելի ֆալաֆելի, Ֆրանսիայի Անտի-ֆիտնախագահ ժան Կլոդ Գոդեյը: Բացման խոսք է ասել «1915 թ. Ապրիլի 24» կոմիտեի նախագահ Միշել Վոզելը: Զեկուցումներով հանդես են եկել Սուրբ-Մարիամի համալսարանի դասախոս Ա. Ասլանյանը: Իսկ միջոցառման վերջում սեղի ունեցած մամուլ ասուլիսը լուսաբանվել է Ֆրանսիական մամուլում:

ՄԱՆԱԿԱՆ ՄԻՎՈՒՄ

«AGBU» հանդեսի բացառիկ համարը նվիրված է Մեծ եղեռնին

Լույս է տեսել Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության կենտրոնական վարչության AGBU News թանկարժեքի ամսագրի համարը, որն ամբողջությամբ նվիրված է մեր միլիոնավոր զոհերի հիշատակին: «Կոստան է գեղաստանություն, ժխտման 100 տարիներ» ընդհանուր խորագիր կրող սեւ ֆոնի վրա տպավորվել է ՖԵԸՄ-ի նախագահ Տիերի Անդրիոյի կողմից նախագահ Լեոն Ասլանյանի միջոցով խմբագրված խոսքը, որն ունի յուրահատուկ սկզբը: «Ես դեռ չեմ տեսնում մի հայի, որը չկարողանա զանազան ճակատներին մեկի մահվան, սեղանադրության, կրակների կամ վախճանի մասին»: Այնուհետեւ 12 էջ նվիրված է մեծ հայաբեկությանը, Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի մարզի մասնակցության հարցեր, մասնավորապես ուսումնասիրվել են անհատական սնահանության համար Լեոն մարզի խնայման եղանակով նոր նախագծերը: Զրույցին մասնակցել են Ֆրանսիայի արդարադատության նախարար Տիերի Գիզոն և Պրովանս-Ալպ դ'Ազուրի մարզխորհրդի մեծամասնության ղեկավար Լեոն Ասլանյանը:

Բաղախանի 1997-ից ի վեր մեծ աղմուկ հանած «Ճակատագրի սեւ շուրջ» վեպերից: Մեծ հետաքրքրությամբ է կարդացվում անգլիացի մրցանակակիր գրող Ռիչարդ Դալիդի 1994 թվին Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի մարզի մասնակցության նկարագրությունը, որտեղ մասնավորապես նշվում է Ռուֆայի, Դիարբեկի եւ Եդեսիայի հայկական եկեղեցիների վիճակը, որոնք կամ ավերակ են դարձել, կամ մզկիթների վերածվելու ընթացքում են: «1980-ականներին սելջուկյան եւ հայաստանյան ծեղուկները եւ ֆրանսիական զորքերը եւ վերահսկողությունը եւ Ֆրանսիական կոնյակը» բառակապակցության հեղինակային իրավունքները սեղանի վրա անվան օգտագործման արգելիչ սահմանված է միայն այն ծեղուկները, որոնք գտնվում են Հայաստանի սահմանից դուրս (իմա Մոսկվայի, Մանկյան Դեպարտմենտի եւ Մարսելի կոնյակի գործարանները): Դ: Նախարար հավաստեց, որ հայաստանյան ծեղուկները իրավունք ունեն կրելու «Հայկական կոնյակ», «Armenian brandy», «Armenian cognac» եւ «Армянский коньяк» անունները: ՀՀ կառավարությունը արգելում է այս անվանումների օգտագործումը Իսրայելում, Մոսկվայում եւ այլուր, ընդ որում Վահրամ Ավանեսյանը փաստեց, թե կառավարության այս որոշումը ընդամենը լայնամասշտաբային «Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի» առաջարկությունների փաթեթով: Քանի դեռ ես կենդանի եմ, դա թույլ չեմ տա եթե անգամ դա ընդհանրապես մեկը 100 հազար դոլար աշխատի»:

Արմենիայի հունական OTE ընկերության եկամտի նոր աղբյուր

ԱՅՆԵՐ, 3 ՄԱՅԻՍ, ՄԱՐՔ: Հայաստանի հեռահաղորդակցության մեծագործիչ հայ-հունական համատեղ ձեռնարկությունը՝ Արմենիայի հունական OTE հեռահաղորդակցության ընկերության եկամտի նոր աղբյուր է դարձել: Dow Jones-ի հաղորդման համաձայն, OTE-ի վերջերս սարածած հայաստանյան մեջ նշանակալի, որ վերջին մի ֆանի արժեքներն ընկերությունը լուրջ հաջողությունների է հասել Արմենիայի ժամանակակից բլադին սեխնոլոգիաներով հագեցնելու, Հայաստանում GSM շահապետ հեռախոսային ցանցի ընդլայնման առաջնություն: Դրա արդյունքում, ասվում է հայաստանյան մեջ, 1998 թ. Արմենիայի շահույթը 15 մլն 909 հազար ԱՄՆ դոլար է կազմել, ինչը կրկնակի գերազանցում է 1997 թ. նույն ցուցանիշը:

Անցյալ տարի Այրումում գնացել կալանադր դասադարձվեց եւ ազատվեց

ԼՈՒՆՍՆԵՐՆԵՐ, 3 ՄԱՅԻՍ, ԼՈՒՆՍՆԵՐ ՏՄՄՄՄ: Անցյալ տարի հուլիսի 11-ին «Ազգ» օրաթերթում տպագրվել էր «Այրում, կալանված գնացել» վերնագրով հոդվածը, որում նկարագրված էին 1998 թ. հուլիսի 9-ին Այրում կայանում սահմանադրական զինվորականների արտոնի գործողությունները, զինվորականները Թիլիսի-Երևան գնացի ուղեորներից ազատվել էին օդի, ծխախոտ եւ անհարկի ուսացրել զննչի մեկնումը: Երեւոնի դատարանը (դատավոր՝ Սուրեն Բաղդասարյան), օրերս կենտրոնացված այս կապակցությամբ հարուցված գործը, սահմանադրական զորսմասի ներքառայ, 1968 թ. ծնված Դավիթ Մարգարյանին մեղավոր ճանաչեց ՀՀ ԶՕ 268 հոդվածի ա) կետով եւ նրան դատապարտեց 3 տարվա ազատազրկման: Միաժամանակ, դատարանը Մարգարյանի նկատմամբ կիրառեց Հայաստանի անկախության 7-րդ հարցարժի արժիվ համաձայն հայաստանյան մասին Ազգային ժողովի որոշումը, եւ նրան ազատեց լիարժեք կրելուց: Արտոնություններ կատարած լեյտենանտ Ռուբեն Մաղոյանը մինչ այդ ծառայողական կենտրոնի արդյունքում հեռացվել էր աշխատանքից:

ԼԵՏԱԶՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջին զիջումը հայաստանյան կոնյակագործներին

Սկզբը էլ է Միջախն ռուղելու ժամանակը

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ եւ կառուցվածային բարեփոխումների նախարար Վահրամ Ավանեսյանն առաջինն էր, որ մամուլում բարձրացված բանավեճից հետո հայաստանցի «Մոսկվա ժամկետում կլինի հայաստանյան: Ֆրանսիացիները համաձայնության են եկել Երևանի կոնյակի գործարանի հետ»: Հակամարտության բոլոր փորձերն արդյունք չսկսեցին, որովհետեւ հարաբերությունները կարգավորելու ունակությունը միջ էլ գերադասելի է ընդհանուր լեզու, կարծես, զգնված է: «Արաւս-լոգոն», որին հավակնում է երկու գործարան Երևանի կոնյակի գործարանը եւ Երևանի գինու գործարանը, համաձայն համադասարանյան ստորագրվելի երկրորդ մասնագրքի, կօգտագործեն երկու կողմերն էլ եւ շուտով լուրջ կզարգանի երկու անունով: Այս համաձայնությունը միանշանակ ողջունելի է Վահրամ Ավանեսյանն անդրադարձավ նաեւ «Հայկական կոնյակ» բառակապակցության հեղինակային իրավունքները սեղանի վրա անվան օգտագործման արգելիչ սահմանված է միայն այն ծեղուկները, որոնք գտնվում են Հայաստանի սահմանից դուրս (իմա Մոսկվայի, Մանկյան Դեպարտմենտի եւ Մարսելի կոնյակի գործարանները): Դ: Նախարար հավաստեց, որ հայաստանյան ծեղուկները իրավունք ունեն կրելու «Հայկական կոնյակ», «Armenian brandy», «Armenian cognac» եւ «Армянский коньяк» անունները: ՀՀ կառավարությունը արգելում է այս անվանումների օգտագործումը Իսրայելում, Մոսկվայում եւ այլուր, ընդ որում Վահրամ Ավանեսյանը փաստեց, թե կառավարության այս որոշումը ընդամենը լայնամասշտաբային «Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի» առաջարկությունների փաթեթով: Քանի դեռ ես կենդանի եմ, դա թույլ չեմ տա եթե անգամ դա ընդհանրապես մեկը 100 հազար դոլար աշխատի»:

Իսկ Հայաստանում գրեթե բոլորին մտահոգող հարցին, թե ի վերջո հուլիսի 28-ին «Պրովանս-Ալպ Կոս դ'Ազուրի» գործարանով նախատեսված 28 մլն դոլար, Վահրամ Ավանեսյանը լուրջ հարցադրանք կանխատեսումից հրաժարվելու փորձառնությամբ «Ես չեմ կարող կանխատեսել: Ես հուսով եմ, որ դա կլինի, եւ եթե չլինի այդ ուղի, ապա ես չի աշխատի ոչ մի վայրկյան»: Շան գլուխը այսօրվանով, քաղված է հուլիսի դաշնում:

ՏԱՐԱԾԱՐԵՍԸ

Վրաստանն իր սարածքն առաջարկում է դարաբաղյան բանակցությունների համար

ԹԲՈՒՆՈՒ, 3 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ-ՓՐԱՅՍ ԵՅՈՒՍ: Վրաստանի խնդիրն այն է, որ Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև սեփական կառուցված խորացման միջոցով նրանք կոպկասյան սարածաբանում խաղաղության հաստատմանը, հայաստանի և Վրաստանի արտոնաբարար Իրակի Սենդաղի Վրաստանի կառավարական նստավայրում կայացած մասն առնված: Նրա ասելով, Վրաստանը միջոց հայկական և ադրբեջանական կողմերին առաջարկել է առաջարկում է իր սարածից դարաբաղյան հակամարտության բուրբ բանակցություններ վարելու համար: Պա հաստատում է նաև Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Հեւարդնաձեի հայաստանում ՆԱՏՕ-ի 50-ամյա հոբելյանի տոնակատարության առկայությանը ԱՄՆ կատարած այցի ժամանակ, երբ նա Հայաստանի և Ադրբեջանի նախագահներ Ռոբերտ Քոչարյանին և Ֆելդար Ալիևին հրավիրեց Թբիլիսի ժամանելու բանակցություններ վարելու համար, լեզվ է Սենդաղի Վրաստանի:

Մայիսի 8-ին Տ. Ալիևը դուրս կգրվի հիվանդանոցից

ՎԵՐՆԱԳՏՈՒ, 3 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Ադրբեջանի նախագահ Ֆելդար Ալիևը, որը ներկայումս վերականգնման բուժընթացի մեջ է օրի վերահաստատությունից հետո, ամենայն հավանականությամբ մայիսի 8-ին դուրս կգրվի Բիվլիենցի բժշկական կենտրոնից: Այս մասին ԻՏԱՆ-ՏՄՍՄ-ի թղթակցին հայտնել է Վաչեհ զոհուն Ադրբեջանի դեսպանության տասնամյա նախագահ Գեորգի Մուսաբեյովը: Նրա ասելով, «դեսպանը դեկավարի վերականգնման բուժընթացը նորմալ է ընթանում»: «Նախագահի ինքնազգացողությունը լավ է, ինչպես մեծ հույսով ենք, մայիսի 8-ին նա դուրս կգրվի հիվանդանոցից», ավելացրել է դեսպանության ներկայացուցիչը: Այն հարցին, թե հավանականություն կա՞ արդյոք, որ Ադրբեջանի դեսպանը դեկավարի ԱՄՆ-ում գտնվելը կերկարաձգվի ես մի որոշ մասնակցով, Ադրբեջանի դիվանագիտական ներկայացուցչության աշխատակիցն ասել է, որ «ղովար թե»:

Փրանսիայի ծեղանկյակա հեռագրությունների կենտրոնի «Նուվո Մոնդ» եռամսյա հանդեսի հերթական, 8-րդ համարն ամբողջովին նվիրված է Կովկասի խնդիրներին: 215 էջանոց հրատարակության հոդվածներում

զոհակա կենտրոնի աշխատակից Բլեր Մուրադյանը վերլուծում է սարածաբանի վրա Ղարաբաղի հակամարտության ազդեցությունը դասական ակնարկով դարգարանելով 1994 թ. մայիսի հրադարարի հարաբերման դասառնոցը: Խոսել

զարգացումը, մեծացել է սղաճը, կախումն օտարերկրյա ներդրումներից: Բայց ամենամանր հետազոտություններից զանգվածային արտահոսք է: Հաշվարկների համաձայն, 1991-1998 թթ. Հայաստանից հեռացել է 800 հազարից մինչև

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒ

«Նուվո Մոնդ» հանդեսի կովկասյան համարը

հանրամասնելի մակարդակով վերլուծվում են Կովկասի դեսպանությունների սեփական և աշխարհագրական ներկա իրավիճակը և փոփոխարբերությունները, ընդգծվում է Եվրոպայի և Ասիայի, Արևելյի և Արևմուտքի սահմանագծին գտնվող Կովկասի ռազմավարական դերը:

Մասնավորապես, հեխոսրհրդային դեսպանությունների հեռագրոսման կենտրոնի դասաշխանասու ժան Ռադվանիի հոդվածում նշվում է, որ Լեոնային Ղարաբաղի, Արխազիայի, Օսիայի, Չեչենիայի և Դաղստանի էթնոհաղափական հակամարտությունները սկիզբ են առել 1922 թ. և բուլեիկների «բաժանիք, որ սիրեն» ֆաղափանությունը ցավալի հետեաններին:

Մոսկվայի Կովկասյան ուսման կենտրոնի սեփական Ալեքսանդր Իսկանդարյանը և ՌԴ ԳԱ արևելագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող Կարինե Գեորգյանը վերլուծում են Ռուսաստանի, Թուրքիայի և Իրանի Եվրոպայի բախման ոլորտում հայտնված հեխոսրհրդային Անդրկովկասի խնդիրներն ու հեռանկարները:

Համարի բոլոր հոդվածներում ընդգծվում է նավթի գործողի կարևորությունը Կովկասում նոր դաշինքների ձևավորման, Արևմուտքի ներդրումների և հակամարտությունների Եվրոպայում սեփականության կառուցման համակարգի: Կովկասում, ինչպես և այլուր, նավթի սեփական գործությունը որոշակի դիվանագիտական դեր է խաղում:

Ֆրանսիայի Ազգային գիտահետա

յով Հայաստանի «ուսական վահան» դառնալու և 1992 թ. ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի սեղծման մասին, հեղինակը լուսարանում է, թե Ղարաբաղի հարցն ինչպես միջազգայնացավ և սկսեց ազդել Հայաստանի ու Ադրբեջանի արտաքին կառույցի և սեփական զարգացման վրա:

Լոնդոնի սեփականություն ու ֆաղափանության ինստիտուտի դոկտորան Ֆրանս Զիլինգիյանը ընդգծում է, որ Ղարաբաղի հակամարտությունը մեծ փոփոխություններ է առաջացրել Հայաստանում: Տեղաբաժնի են կատարել ֆաղափական ոլորտում (1998 թ. հրաժարական սկսեց նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանը), սեփականության բնագավառում (դաճողաղել է սեփական

մեկ մլն մարդ, մեծավ մասամբ դեմո Ռուսաստան: Պատերազմի հետեանով երկու կողմերի կորուստները կազմել են ավելի քան 20 հազար մարդ, զաղափանների քիվը հասնում է հարյուր հազարների: Հոդվածագիրն ամփոփում է հակամարտության կարգավորման ուղղված հաղորդական ջանքերի ծախսում դասությունը: Նրա կարծիքով հրադարան անկայուն է, և նազի «հակամարտության կարգավորման հեռանկարները չեն են, իսկ սարածաբանում դեսպանությունների Եվրոպայում սեփական սարքեր են, որ նրանցից ոչ մեկն է փոփոխել չէ հայադրեջանական վեծի հարթման արդյունավետ միջոց դառնալ»:

Պ. Բ.

Նորագված Ռայխսագր և Գերմանիայի նոր դերը

Գերմանիան խորհրդարանը Բոննից երկրի դասական մայաֆաղաբ Բեռլին սեղափոխեց այն դաշինք, երբ Գերմանիան կրկին եվրոպական սերունդի դասախանակություն է ստանձնել: Առիթի 15-ին անցկացրած վեճի նիստում խորհրդարանի սեփական դաշինքը հավանություն սկսեց կանցնել Գերհարդ Շրյոդերի ելույթին, որտեղ արդարացվում էր երկրորդ աշխարհամարտից հետո առաջին անգամ դասաբազմական գործողություններին Գերմանիայի օղուծի մասնակցությունը և խոսվում էր «աշխարհում Գերմանիայի նոր դերի» մասին: Չորս օր անց խորհրդարանը սեղափոխեց Բեռլին, որտեղ գործելու է Ռայխսագրի վերանորոգված շենքում: Իսկ կառավարությունը, ըստ «Էստրենս» հանդեսի սեղեկաբանության, Բեռլին կսեղափոխվի մինչև ամուսն:

Ռայխսագրի շենքը խորհրդանշական է Գերմանիայի և մանավանդ Բեռլինի 20-րդ դարի դասաբանության համար: 1894 թ. որդեսարածագույն օրենսդիր մարմնի աշխատավայր կառուցված այդ խոռո և անհրաժեշտ էր շինությունը 1933 թ. Հիտլերի իշխանության գալուց հետո հրկիզվեց նացիստների կողմից: Գերբյուն այդ շենքը ամառաբար անվանում էր «Եվրոպայի կրոնական», Հիտլերը երբեք էլույթ չունեցավ այնտեղ:

Ազատագրած խորհրդային զինվորները մակագրություններ արեցին շենքի դասերին: Վեճին սարինեղին շենքը նորոգվում էր: Անգլիացի ծառայողները Լոնդոնում սեղափոխեց ներքին հարդարանը, օգտագործելով գլխավորապես մեծաղ և աղակի, ինչպես նաև վերականգնեց աղակա հսկա զմբթթը:

Նորագված Ռայխսագրն այսօր դարձել է նոր ու հզոր Գերմանիայի խորհրդանիշը: Շրյոդերի վերոհիշյալ ելույթն աներեակայելի կլինե 4-5 արի առաջ, քան որ 3-րդ դարի անկումից է վեր Գերմանիայում իշխում էր այլևս երբեք չդասաբազմալու մայությունը: Մինչդեռ այժմ Շրյոդերը կարողանում է կուսակիցներին համո

զել, թե Հարավսլավիայի ուրակոններին Գերմանացի օղաչունները մասնակցությունն անհրաժեշտ է: Ավելին, Գերմանիայի բնակչության երկու երրորդը, ըստ «Պոլեն» հանդեսի սվայների, հավանություն է տալիս այդ ուրակոններին: Կառավարության կազմի մեջ մտնող «կանաչներ» անգամ ստիպված են հարել մեծամասնության կարծիքին: Միայն նախկին կանցլեր Հելմուտ Կոլըն է աներկմոնոն դասաղարսել Գերմանիայի դիրորոնում: «Ամերիկացիներին հաճողաբար մեծ ուսնահարեցին միջազգային իրավունքը և ՄԱԿ-ի կանոնադրությունը», հայտարարել է նա:

Կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը «մոռացել է» իր կառավարման սկզբ

նական փուլում արած խաղաղասիրական հայտարարությունները:

Փոխվել է նաև Գերմանիան: 1991 թ., երբ Գերմանացի զինվորները ՆԱՏՕ-ի ուժերի կազմում ստիպված մասնակցում էին Ղարաբաղի օղուծում ԱՄՆ-ի սանձազերծած դասաբազմին, նրանցից Եվրոպայում ստիպում էին դասի սալ Գերմանական բանակի ղեկավարությանը, ասելով, թե իրենք դասաբազմները համար չեն, որ զինվորագրվել են: Բայց այսօր նման սրամաղություններ այլևս չկան: Գերմանիան եվրոպական սերունդի դեր ու դասախանակություն է ստանձնել, թեև հեղափոխության ժամանակաբազմում իրեն հոչակել էր անանձնահասուկ ողու հետևորդ: Սակայն, ինչպես իրավագիտորեն նշում է «Պոլեն» հանդեսը, Գերմանիան ըստ էության վերագրել է իր բնականուն վիճակը:

Մնում է դարզել, թե ինչպիսի խաղաղություն կհաղորդի Կոստովոյի դասաբազմին: Ոչ Բլինդը, ոչ Բլերը, ոչ Շրյոդերը առայժմ չգիտեն դրա դասախանակը: Ուստի ստիպված են հետեել մի առիթով Շառլ դը Գոլի արած հետեյալ հայտարարությանը: «Պատերազմը չափազանց անհաղող է սկսվում: Ուրեմն հարկավոր է, որ այն Եվրոպայի կողմից»:

Պատերազմը ԳԵՏԲԱՍ ԲԵՇԲԵՅԻՆԸ

ԹՈՒՐԿԻԱ

Նախընտրական իրարամերժ խոսուսումներ

Փոխամասնությունների միջոց սուժողի դերում

Մեր մարտի 26-ի համարում գրել էին Թուրքիայի Վաֆեճների սեփական կողմից հայկական սուրբ Փրկիչի հիվանդանոցին կառավարված մի կառավարի մեծաբժեք, կազմադրված մի շենքի գրավման մասին: Դրանից առաջ Պոլսի Բոնոնքի քաղաքի վեճեփյան Միսիթարյանների նախադրարանն իր գրաղեցրած շենքից վարվել էր: Երկու դեղում էլ կառավարական համադասախան մարմինները հիմնվել էին «1936 թվի որոշում» վրա, համաձայն որի այդ քաղաքից հեռու հայկական հաստատություններին ի նույնս եղած կտակներն անվավեր են ճանաչվում: Բերված օրինակներն առանձին երեւույթներ չէին: Ըստ «Ակոս» հաստատական-ֆաղափական Եվրոպայի, մոտ 30 հայկական նման կառավարներ արդեն իսկ գրավվել են, արդարացի վրդովմունք առաջացնելով համայնում:

Այժմ «Ակոսի» նոր աղրի 16-ի համարում «Երկու Թուրքիա, երկու գրույկ» խորագրի ներքո կարդում ենք, որ աղրի 18-ի ընթացությունների առիթով և ֆարոզյական նույնակներով երկուս հրատարակվել են սարքեր կուսակցությունների հակասական բուժանդակությամբ գրույկներ, որոնցում շուտփուլում է հասկաղես վերոհիշյալ «1936-ի որոշումը»: Այսպես, էլուրի ֆաղափան է «Չաղիլեթ» («Մոսիթարյան») կուսակցության ֆաղափանքի քեկնածու Սիմեղ Գենը «1999-2004 թթ. կատարվելի օրագրեր» խորագրով իր գրույկում մեծ սեղ է հասկաղել «Հայադասական հողամասերի աղափանականացման» խոսուսումներին: «Ճաղաղությունները կիսատ չման» կարգախոսով գրված է 78 հոդվածներից քաղաքացի իր օրագրի 34-րդ հոդվածը նվիրված է դրան: Մինչդեռ «Ընկերոջս մի» դիոչիլը կարգախոսով հանդես եկող «Օ ղեղ» կուսակցությունը, անցյալի դեղիներին անդադառնալով, օրագրել է «այսուհետ փոխամասնությունների համար աղափանելի հավասար իրավուններով աղրելու դայմաններ»: Սիմեղ Գենը գրույկում առաջ ֆաղված «աղափանականացման» գաղափարի փոխարեն այս կուսակցությունն իր գրույկում նախասեղել է փոխամասնությունների դասաղանող անարած կառավարների «անձեռնմխելիությունը»: Հիեցնելով 1936 թվի որոշման Եվրոպայում ստիպված բարդությունները, կուսակցությունը նշել է, որ դրա սխալ մեկնաբանությունը գրվում է փոխամասնություններին գոյատեղու հնարավորությունից: «Դրա անարդար կիրառման իսկույն դեղ է վերջ տալ: Փոխամասնությունները դեղ է կարողանան ուսանել իրենց լեզվով և սերկանել իրենց կրոնական, կրթական և հասարակական այլ հաստատություններին» հաստատել է գրույկը:

Ինչպես նշում է «Ակոս» քերթը, ընթացական ֆարոզություններն առիթ են, որ ֆաղափական կուսակցությունները իրենց սեղակեներն արտաղայներ փոխամասնությունների նկատմամբ, թեև բուլոնովին էլ դասաղիլ չէ նրանց համար «արոններին սիրանալուց» հետո իրականացնել նախընտրական իրենց խոսուսումները որդես հավելյալ սեղեկությունները ավելացնում է, որ Սիմեղ Գենը 1995 թվի նոյեմբերի 30-ին աղափանականացրել էր էրուր սուրբ Աստվածածին եկեղեցուն դասաղանող 5014 ին հողամասը, որին որդես հակաղեցություն քաղաղին խորհուրդը 1996 թվի մայիսի 23-ին դաս էր քաղել նրա դեղ և Եվրոպայի միջոցով ղեղել է Անկարայի վերաղաղ աղաղները վերանաղելու որոնումը:

Տ. Օ.

Հաջողություն Վորնեմի միջազգայինում

Մորթային մարմնամարզությունը մեզանում հարուստ, փաստվոր ավանդույթներ ունի: Հայաստանի մարմնամարզիկները բազում հաղթանակներ են արել օլիմպիական խաղերում, աշխարհի ու եվրոպայի առաջնություններում: Վերջին տարիներին մարզածելի ներկայացուցիչները զիջել են դիրքեր, մեղաքներ չեն բերում միջազգային խոշոր մրցումներից: Սակայն հուսամ, որ վիճակն աստիճանաբար կբարձրանա: Լավագույններից մեկերն են Սալիս մեր երիտասարդ, հեռանկարային մարմնամարզիկների վերջին հաջողությունները:

Վորնեմում անցկացված դասաճանապարհային մրցումներում փայլուն հաջողության հասան Հայաստանի ներկայացուցիչները: Օլիմպիական չեմպիոն Ալբերտ Ազարյանի գլխավորած երեսուրդ հաղափառաբանի մարմնամարզության մասնագիտացված մարզադպրոցի 6 սաներն այդ ներկայացուցիչական մրցաշարում վասակեցին 30 մեդալ, որոնցից 14-ը՝ ոսկե, 13-ը՝ արծաթ, 3-ը՝ բրոնզ:

Հիանալի հանդես եկավ վերջերս Երևանի բազմամարտի առաջնության հաղաբող Հարություն Մերդինյանը: Վորնեմի միջազգայինում մարզիչ Սուս Ազարյանի սանը, հանդես գալով ստորին վարժարանային բեկնածուների խմբում, նախ առաջին տեղը գրավեց բազմամարտում, ապա 4 ոսկե մեդալ նվաճեց առանձին գործիքների վրա վարժարաններ կատարելիս: Հարությունը հաղթեց նույնպես արծաթե, օ-

ղակների, դասածողի եւ զուգակայանքի վրա կատարած վարժարաններում: Իսկ ազատ վարժարաններում նա բրոնզե դարձեց նվաճեց:

Սույնտես վարժարանային բեկնածուների խմբում հանդես եկավ Սերգեյ Սոկոլյանը (մարզիչ՝ Հակոբ Մերդինյան): Բազմամարտի մրցումներում նա արծաթե մեդալի արժանացավ զիջելով միայն իր քիմակից Մերդինյանին: Առանձին գործիքների վրա կատարած վարժարաններում Սոկոլյանը նվաճեց 1 ոսկե (ազատ վարժարաններում) եւ 5 արծաթե մեդալ:

Առաջին կարգային մեծահասակ մարմնամարզիկների մրցադաշտում 3-ական ոսկե եւ արծաթե դարձան Երևանից երեսուցի Գեորգ Դեմոնյանը: Բազմամարտում երկրորդ տեղը գրավեց իր հետ նա առանձին գործիքների վրա հանդես գալով հաղթեց 3 մրցածում, իսկ երկուսում ճանաչվեց երկրորդ:

Մեծ քվոլ մեղաքների սիրահան նաեւ մեր ամենակրթները՝ երկրորդ կարգայինների ծրագրով հանդես եկած մարմնամարզիկներ Սարգիս Հովակիմյանը (5 ոսկե եւ 1 արծաթ), Դավիթ Ավետիսյանը (1 ոսկե, 2 արծաթ, 1 բրոնզ), Մուսակ Սարգսյանը (1-ական արծաթ եւ բրոնզ): Վերջիններիս մարզիչն է Հայր Գառնապետյանը:

Առաջիկայում մեր մարմնամարզիկներին նոր մրցաշար է սպասում բազմամարտի Հայաստանի առաջնությունը, որը կանցկացվի մայիսի 17-21-ը:

Առաջին փուլից հետո

Գյումրիում եւ Արթուրում անցկացվեցին հանրապետության տարածքային առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարի առաջին փուլի առաջին փուլի խաղերը: Գյումրիում մրցեցին Գյումրիի եւ Վանաձորի ինչպես նաեւ ԶԻՄԱ (Երևան), «Պոլիտեխնիկ» (Երևան) քիմերը, իսկ Արթուրում իրենց հարաբերությունները դարձրեցին «Առնամուս» (Մեծամոր), «Տոսուս-ԶԻՄԱ» (Երևան), «Յուլիստ» (Սեփականակերտ) եւ Արթիկ հաղափ քիմերը:

Սկսած փուլից հետո մեր մարմնամարզիկները կմրցեն Գյումրիում, որտեղ հաղթեցին իրենց բոլոր հանդիպումներում:

	Խ	Հ	Պ	Ս
1. Առնամուս	3	3	0	6
2. ԶԻՄԱ	3	3	0	6
3. Գյումրի 1	3	2	1	5
4. Պոլիտեխնիկ	3	1	2	4
5. Արթիկ 1	3	1	2	4
6. Տոսուս-ԶԻՄԱ	3	1	2	4
7. Յուլիստ	3	1	2	4
8. Վանաձոր 1	3	0	3	3

Առաջնության երկրորդ փուլը կանցկացվի Երևանում «Գրանդ» մարզադաշտում, մայիսի 8-11-ը:

ԸՆԿՐՄԱ

Առաջասարները երեքն են

Տիգրան Պետրոսյանի անվան Հայաստանի ժողովրդական կենտրոնական սանդ շախմատային կենտրոնում կատարված մրցումներում հանրապետության տարածքային առաջնության 59-րդ առաջնության առաջին խմբի մրցաշարը: Երեք մասնակիցներն անցան մրցաշարային հասարակածը:

Գլխավորում է Մրա Մինասյան (Գյումրի), Արթուր Չիբուխյան, Անուկ Լադանյան (Երևան) և Էրեմյան միջազգային վարժարանի եռյակը: Երեքն էլ միջազգային միջազգային վարժարանի շուկաներից են, ԶԻՄԱ-ի վարժարանից (Երևան) և Գյումրիի, Վայազան Ենգուցը (Գորիս), Երևանցիներ Անդրանիկ Մասիկյանը, Գեորգ Հարությունյանը, Վարուժան Հակոբյանը: Եվս 9 ժամանակահատված վասակել են 3-ական միավոր:

Այժմ մրցաշարային աղյուսակը 5 հնարավորից 4 միավոր արդյունքով

Ա. Լ.

17 մեդալ՝ 17-րդ առաջնությունում

Մայիսի 3-ին Երևանի «Չվարթնոց» օդանավակայանում հավաքվել էին ստորին մասնագետներ, երկրագույններ, մարզական լրագրողներ: Երեք օրվա ընթացքում Բուլղարիայի մայրաքաղաք Փոֆայում ավարտված սամբոյի եվրոպայի 17-րդ առաջնությունում իսկական մարզական սխրանք գործած մեծ մարզիկներին:

Հայաստանի սամբոիստները բոլոր տարիքային խմբերում նվաճեցին ոչ ավել, ոչ քան 17 մեդալ: Ի դեպ, աշխարհի չեմպիոնուհի Քրիստինե Նաջարյանը (56 կգ, Արսասյան) դարձավ առաջնության հաղթող ինչպես մեծահասակների, այնպես էլ երիտասարդների մրցումներում: Մեծահասակների մրցադաշտում չեմպիոնի կոչումը նվաճեցին նաեւ Գոհար Գեորգյանը (52 կգ, Երևան), Վահան Խոջոյանը (62 կգ, Նոր Հաճըն), Ալլա Ավագյանը (52 կգ, Նոր Հաճըն), ինչպես նաեւ Ալեքսանդր Գրիգորյանը՝ համադասարանաբար երիտասարդների եւ դասակների մրցումներում:

Հայաստանի մարզական դասվիակության ղեկավար Լեւոն Հայրապետյանը, կանանց եւ տղամարդկանց հավակնականների գլխավոր մարզիչներ Ռուբեն Խնկոյանը եւ Չավեն Էվոյանը հասուկ նստեցին, որ այս հաջողությունը, որն իր նախադրյալը չունի Հայաստանի սամբոյի դասվիակության մեջ, հնարավոր դարձավ ընդհանուր սամբոյի մասսայականության, մարզիչների ու մարզիկների անձնագրի աշխատանքի:

Բացի վերը նշված եվրոպայի չեմպիոններից, այլի ընկան նաեւ Լուսինե Արթուրյանը (2 արծաթ), Կարեն Սահակյանը (1 արծաթ), Էդիկ Սարգսյանը, Սերոբ Բարսեղյանը, Ջուրիկ Կոտոյանը, Կարեն Մխիթարյանը եւ մյուսները, որոնք թիմին 11 բրոնզե մեդալ բերեցին: Մնում է ավստալ, որ աշխարհի չեմպիոն գյումրեցի Երվանդ Գրիգորյանը (52 կգ) եւ նախկին չեմպիոն վանաձորցի

Ոսկե մեդալով դարձան Էրեմյանը և Ալլա Ավագյանը

Հովիկ Մանուկյանը (57 կգ) իրենց հնարավորություններից ցածր հանդես եկան եւ բավարարվեցին բրոնզե մեդալներով: Մեր տղամարդկանց թիմը 16 երկրների մրցաշարում գրավեց 3-րդ, իսկ կանանցը՝ 5-րդ տեղը:

ՀՀ մեակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ ստորին փոխնախարար Իգնատի Արարյանը, Հայստորվարչության ղեկավար Արմեն Գրիգորյանը, ջերմորեն ընդհանրապես ընդունեցին մեր մարզիչներին, նստեցին, որ այս աննախադեռ հաջողության արձագանք սամբոյի հեղինակությունը եւ մասսայականությունը է Հայաստանում: Նավեց, որ եթե հանրապետության նախորդ առաջնություններին սովորաբար մասնակցում էին 120-130 մարզիկ, ապա վերջին նման մրցաշարը հավաքեց 300-ից ավելի սամբոիստ:

Ի. Արարյանը մեր մարզիկներին հաջողություններ մաղթեց նաեւ աճանը Խոջանիայում կայանալի աշխարհի առաջնությունում:

ՉԱՆՆԱՆ ԱՐԳՄԱՅՆ

Ֆուտբոլի նորություններ

Առաջին խմբի մրցաշարում

Անցկացվեցին Հայաստանի առաջնության առաջին խմբի մրցաշարի երրորդ տուրի խաղերը: Սկսած ինչպես ավարտվեցին այդ հանդիպումները «Նախիջ» (Երևան)-«Արիա» (Եղեղնաձոր) 4-0, «Լոռի» (Վանաձոր)-«Մուս» (Քասախ) 0-0, «Դարաբաղ-2» (Երևան)-«Լեռնազոր» (Կապան) 0-0, «Քասախ» (Աճառակ)-«Ալավերտ» (Մարտունի) 1-4, ԶԻՄԱ (Երևան)-«Դինամո» (Երևան) 1-3:

Մրցաշարային աղյուսակ	Խ	Հ	Պ	Գ	Ս
1. Դինամո	3	3	0	9	9
2. Նախիջ	3	2	1	6	7
3. ԶԻՄԱ	3	2	0	8	6
4. Լոռի	3	1	2	6	5
5. Լեռնազոր	3	1	1	8	4
6. Մուս	3	1	1	4	5
7. Ալավերտ	3	1	0	2	5
8. Քասախ	3	1	0	2	5
9. Դարաբաղ-2	3	0	1	2	4
10. Արիա	3	0	0	3	1

Լուսինե՝ «Նյուֆայում»

Ամենայն հավանականությամբ, կհեծի «Դինամոյի» ավագ Օլգա Լուսինե Եկո մրցաշարից սկսած հանդես կգա Անգլիայի յոթմիտ լիգայի մասնակից «Նյուֆայում» կազմում: Այս ամսվա ընթացքում կհեծի 30-ամյա դասարանը համակողմանի բժշկական ստուգումներ կանցնի անգլիական ակումբում: Եթե ամեն ինչ բարեհաջող ավարտվի, նախատեսվում է, որ 4 արտոլ դասարանագիր կկնքվի, որի համաձայն Լուսինե մեկ արտոլ համար 1 մլն ֆունտ ստեռլինգ կստանա:

Կլիմարկեն Չեմպիոնների գավաթը

Այսօր Մոսկվայում «Լուսինիկի» փոխ մարզադաշտում սկսվում է միջին ֆուտբոլի եվրոպայի Չեմպիոնների գավաթի հերթական 7-րդ խաղարկությունը:

Մրցումների 6 մասնակիցներն ըստ վիճակահանության բաժանվել են երկու խմբի: Սկսած ինչպես իսկ նաեւ դրանց կազմը, «Ա» խումբը՝ «Էլ Պոսո» (Մուսիա, Իստանիա), «Ֆորդ Գեմկ» (Գեմկ, Բելգիա), «Սիլեսկա» (Օստրավա, Չեխիա), «Բ» խումբը՝ «Դինա» (Մոսկվա, Ռուսաստան), «Լադո» (Հոտ, Իսպանիա), «Օրկան» (Չեխոսլովակիա):

Խմբերում առաջին եւ երկրորդ տեղերը գրավողները կմտնեն կիսաեզրափակիչ: Այստեղ հաջող հանդես եկած թիմերը մայիսի 9-ին կմրցեն չեմպիոնի կոչման համար, իսկ դասարանները նույն օրը կվիճարկեն 3-րդ տեղը:

Նախորդ համարում տղազրված մրցանակային խաչքառի դասասխանները

Ուղղահայաց
1. Գումարակ 2. Պարզալ 3. Ներս 4. Սեդր 5. Դեմ 6. Բարյան 7. Ռեմոնի 9. Հուսանեղ 11. Ավանում 13. Ռոզ 14. Գար 15. Լուսակ 16. Կարազ 17. Սասար 18. Գուգուլ 20. Աղբ 22. Պետրոսյան 23. Թարխանյան 25. Սիլվեստ 26. Խաղալեա 28. Ռզով 29. «Բազին» 31. Արզն 32. Ռասան 40. Դարյա 42. Օնոզա 43. Ենթադա 44. Մակն 45. Սարա 47. Իգումով 48. Արիկ 49. Միհրանիկ 51. Սերբով 54. Վոլոնի 55. Դոն 56. Ներ 57. Լիտուն 60. Շյակ 61. Ամի 62. Ա. Գալ

Հորիզոնական
1. Գրյան 5. Դեբե 8. Եփեն 9. Համասեր 10. Տեղանա 12. Ռոտով 15. Լուսարձակ 17. Սարգսյան 19. Մարգարե 21. Մարտիկ 23. Թիկոն 24. Կեռաս 26. Խասար 27. Կոտր 30. Գրեմբա 31. Անու 33. Ալբ 34. Խար 35. Օլեգ 36. Ռոնի 37. ժաննա 38. Գոհ 39. Դու 41. Լաու 42. Օվեն 44. Արալեա 46. Լինա 49. «Սանա» 50. Սալա 52. Օնորին 53. Ներսիս 54. Վարդանյան 58. Անդրան 59. Օրծոնակ 60. Շխարա 63. Սեկե լիլ 64. Գուսարով 65. Ամիա 66. Կալիկ 67. Պանով

Խաչքառի յուրաքանչյուր դասասխանի մեջ առկա է ամբողջ մեկ անձնական դիտարկ (Խ, Գ, Պ, Ս):

Ուղղահայաց
2. Դժվարագիտի ընթանիլի դասարան քույրի ցեղ 3. Արական անձնանուն 5. Հայազգի բյուզանդական գործարար, ղեկավար գործիչ 6. Թատերական գրված, երկ 7. Քաղաք Ռուսաստանի ԽՍՀ-ում 8. Բյուրեղային մարմնի մակերեսներից մեկը 9. Հայ օրոտը գրող 10. Քաղաք Ռուսաստանի մասնակցություն 13. Հարավամերիկյան ջայլամ 14. Հնդկացի կրոնական բարեփոխիչ, սիկիսիների կրոնական համայնի առաջնորդ 18. Քաղաք 19. Խոտոյ, որի մեջ հավակնում է որոշակի կարգի հեղուկ 23. Գյուլ Արալի Մարտունու քաղաք 24. Ռուս հեղափոխական գործիչ 27. Ալոյիստ 29. Երգիչ վրացական օպերա երգչական արվեստի հիմնադիրներից 31. Մարտական նախի ծեսակ 32. Գործող անձ «Ռուսլան եւ Լյուդմիլա» օպերայում 33. Արեւելյան Ալոյի անձնաբանը գազաթը (4049 մ) 34. Նավահանգստային ֆաղաք Ճապոնիայում 38. Ընթանի կենդանիների ընդհանուր անվանումը 39. Ընթանագիտական ընթանիլի խոսքային սիրտ 43. Կղզի Կարիբյան ծովում 46. Ներսիս լայի սիրտ 44. Լիճ ՌԴ Կասմոյարսիլի երկա ծառում

ՆԱԶԲԱՐ

Հորիզոնական
1. Գեա Մոսկվայի մարզում, Վոլգայի վանը 4. Քաղաք Սեա ծովի ափին 11. Ռուս խորհրդային գրող, հրատարակաբան 12. Հովանոցավորների ընթանիլի խոսքային 15. Ալոյի եւ ընդդեմի կոչի հնագույն լայի 18. Խոջանյանի ֆանտաստիկ (Հիսուսի մկրտությունը) 17. Վ. Ասիով 4. Լեա կին Վ. Պոլիսով Ա ժերբինե երաժշտական խումբը 20. «Ե» բանաստեղծության հեղինակը 21. Կենտրոնական Կիեւումի վարչական անվանումը 1884-1945 թթ. 22. Ալեքսանդր 25. Ժողովրդական բանասիրությունը որոշեց արվեստի ճյուղը 26. Գործող անձ Ա. Լ. Օստրովկո «Ամենը մեղավորներ» վեպում 28. Կալեդնոց հրատարակիչ 30. Արեւելա 35. - Յուսան 36. Գեա ՌԴ-ում Ռեա ուսնայում Գեոմի ծախ վանը 37. Ըստ Ալեքսանդրի երկերից հեռանալի իրաձ սուրը 40. Դեղուկ վանդակային 41. Սեփական ֆուր ունեցող մի ֆանի մեծահասակի ու փոխարանիչների ընդհանուր անվանումը 42. Լիճ Արեւմտյան Հայաստանում 45. Սեղանալային կամփախու երաժշտական գործիչ 46. Քաղաքա երեսանում 47. Լաւ Դոսի դասակարգներից լայի միավոր 48. Ասվածաճանցան մեծ մարզաններից

Կազմեց Լ. ՉԱՐՍՅԱՆԸ

Մրցանակային հաջող խաչքառը կտրադրվի «Ազգի» մայիսի 8-ի համարում: Փորձե՛ք լուծել: Եւ արժեքավոր մրցանակը Ձերն է:

